

Slovenska cesta 54   dkom@dkom.si
SI-1000 Ljubljana   www.dkom.si
T 01 234 28 00

Številka: 018-149/2023-4

Datum: 28. 12. 2023

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/11 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu dr. Mateje Škabar kot predsednice senata ter Igorja Luzarja in Andraža Žvana kot članov senata v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »Zavarovalniške storitve v obdobju 2024–2027« na podlagi zahtevka za revizijo, ki ga je vložil vlagatelj Zavarovalnica Sava, zavarovalna družba, d.d., Ulica Eve Lovše 7, 2000 Maribor, ki ga po pooblastilu zastopa odvetniška družba AZ ODVETNIKI Avbreht, Erjavec Avbreht, Erjavec, Lešnik Sitar, Arnol o.p., d.o.o., Tivolska cesta 50, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Občina Slovenska Bistrica, Kolodvorska ulica 10, 2310 Slovenska Bistrica (v nadaljevanju: naročnik), 28. 12. 2023

odločila:

1. Zahtevku za revizijo se ugodi in se razveljavi naročnikova odločitev o oddaji javnega naročila, kot izhaja iz dokumenta »*Odločitev o oddaji javnega naročila*« št. 430-67/2023-9/0927 z dne 2. 11. 2023.
2. Naročnik je dolžan vlagatelju povrniti stroške pravnega varstva v višini 4.738,51 EUR v roku 15 dni od prejema tega sklepa, po izteku tega roka pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi do plačila. Višja stroškovna zahteva vlagatelja se zavrne.
3. Zahteva izbranega ponudnika za povrnitev stroškov pravnega varstva se zavrne.

Obrazložitev:

Obvestilo o predmetnem javnem naročilu, ki ga naročnik oddaja v postopku naročila male vrednosti po 47. členu Zakona o javnem naročanju (Uradni list, št. 91/15 s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3), je bilo 19. 9. 2023 objavljeno na Portalu javnih naročil pod št. objave JN006090/2023-W01, z enim popravkom.

Naročnik je 6. 11. 2023 na Portalu javnih naročil objavil »*Odločitev o oddaji javnega naročila*« št. 430-67/2023-9/0927 z dne 2. 11. 2023 (v nadaljevanju: odločitev o oddaji javnega naročila), iz katere izhaja, da je pri pregledu po merilu prvouvrščene ponudbe ugotovil, da ponudnik ni

predložil vseh zahtevanih obrazcev (OBR-5, OBR-6 in Priloge A), vendar je ponudbo v skladu s petim odstavkom 89. člena ZJN-3 ustrezno in pravočasno dopolnil, zato jo je naročnik ocenil kot dopustno in javno naročilo oddal ponudniku GRAWE zavarovalnica, d.d., Gregorčičeva ulica 39, 2000 Maribor (v nadaljevanju: izbrani ponudnik). Iz odločitve o oddaji javnega naročila še izhaja, da je ponudba vlagatelja glede na merilo drugouvrščena, iz česar gre razumeti, da naročnik njene dopustnosti ni preverjal.

Zoper odločitev o oddaji javnega naročila je vlagatelj 13. 11. 2023 vložil zahtevek za revizijo, v katerem predlaga, da se izpodbijano odločitev razveljavi in se mu povrne priglašene stroške postopka pravnega varstva. Uvodoma povzema zakonske določbe o dopustnosti, pregledu in ocenjevanju ponudb, relevantne določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (v nadaljevanju tudi: razpisna dokumentacija) ter zatrjuje, da ponudba izbranega ponudnika ne izpolnjuje pogojev za sodelovanje in ne ustreza naročnikovim potrebam ter zahtevam, kot so določene v tehničnih specifikacijah in razpisni dokumentaciji.

Vlagatelj najprej navaja, da izbrani ponudnik v ponudbi ni predložil izpolnjenega, podpisanega in žigosanega obrazca »Priloga A: Tehnična dokumentacija« (v nadaljevanju: Priloga A), temveč ga je predložil šele po pozivu naročnika, tj. po poteku roka za oddajo ponudb, s čimer je ravnal v nasprotju z določili razpisne dokumentacije, saj ni izkazal, da naročniku zagotavlja najmanj zavarovalni obseg, kot ga je ta opredelil v Prilogi A. Dalje zatrjuje, da naročnik v spornem delu skladno s petim in šestim 89. člena ZJN-3 izbranemu ponudniku ne bi smel omogočiti dopolnitve ponudbe oziroma takšne nedopustne dopolnitve ne bi smel upoštevati, saj Priloga A predstavlja del ponudbe, ki se veže na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila. Poleg tega se dopolnitev ponudbe v spornem delu nanaša na element ponudbe, katerega obstoj pred iztekom roka, določenega za predložitev ponudbe, ni mogoče objektivno preveriti. Izjava, da (izbrani) ponudnik zagotavlja najmanj zavarovalni obseg, določen v Prilogi A, namreč predstavlja poslovno voljo (izbranega) ponudnika, ki je za nazaj ni mogoče objektivno preveriti, kar izhaja tudi prakse Državne revizijske komisije in Sodišča Evropske unije. Ne glede na navedeno pa vlagatelj zatrjuje, da izbrani ponudnik svoje ponudbe (tudi) ni ustrezno dopolnil (tj. skladno s pozivom naročnika), saj je predložil zgolj prvo in zadnjo stran Priloge A (in ne celotnega dokumenta), s čimer ni podal izjave, da zagotavlja tudi zavarovalni obseg, kot izhaja iz 2. do 7. strani tega dokumenta. Vlagatelj v nadaljevanju navaja, da iz splošnih, posebnih in dodatnih pogojev zavarovanja, ki jih je izbrani ponudnik predložil v ponudbi, kljub izrecnim zahtevam naročnika v Prilogi A, ne izhaja, 1.) da bo naročniku zagotavljal bonus na doseženi poslovno tehnični rezultat, 2.) da so pod temeljno požarno zavarovanje vključeni tudi vihar, toča, manifestacije in demonstracije, udarec zavarovančevega motornega vozila in premičnega delovnega stroja v gradbeni objekt, opremo ali ograje in rampe (oziroma celo eksplicitno izhaja, da predmetne naročnikove zahteve niso izpolnjene) ter 3.) da je v okviru temeljnega požarnega zavarovanja pokrit tudi padec drevesa (drevo, veje) na predmet zavarovanja. In ker izbrani ponudnik v ponudbi ni predložil bodisi celotne Priloge A, s katero bi naročniku jamčil, da zagotavlja najmanj zavarovalni obseg, kot ga je naročnik opredelil v tem dokumentu (tudi v primeru kolizije med posameznimi dokumenti iz ponudbe), bodisi drugega dokumenta, iz katerega bi izhajalo, da naročniku zagotavlja najmanj zahtevani zavarovalni obseg, njegova ponudba ne ustreza naročnikovim zahtevam in je posledično nedopustna.

Vlagatelj dalje izpostavlja še druge pomanjkljivosti ponudbe izbranega ponudnika, in sicer najprej navaja, da v ponudbi ni predložil Obrazca 4 (pooblastila za pridobitev potrdila iz kazenske evidence) za vse zahtevane fizične osebe (tudi za prokuriste in člane nadzornega organa). Po mnenju vlagatelja pa je ponudba izbranega ponudnika pomanjkljiva tudi v delu, ki se nanaša na referenčni pogoj iz točke 3.12 razpisne dokumentacije, saj je izbrani ponudnik spremenil Obrazec 3, v katerem je v tabeli priglašeni referenc, kot jo je določil naročnik, namesto podatka »vrednost

v EUR brez DPZP« vpisal podatek »višina letne premije z DPZP po zavarovancu« (torej drug podatek, kot ga je zahteval naročnik), zaradi česar ni izkazal izpolnjevanja referenčnega pogoja.

Naročnik je v skladu s prvim odstavkom 27. člena ZPVPJN izbranemu ponudniku posredoval kopijo zahtevka za revizijo in prejel njegovo izjasnitev z dne 17. 11. 2023. Izbrani ponudnik, ki ga zastopa Odvetnik Davor Ozmec, Ljubljanska ulica 9, Maribor, nasprotuje vsem navedbam vlagatelja, zahteva pa tudi povrnitev stroškov postopka pravnega varstva.

Izbrani ponudnik najprej navaja, da je nesporno dejstvo, da v ponudbi ni priložil Priloge A, vendar ne držijo navedbe vlagatelja, da zaradi tega ni izkazal, da zagotavlja najmanj zavarovalni obseg, kot ga je naročnik opredelil v predmetnem dokumentu. Po njegovem mnenju je pomembno dejstvo, da v Prilogi A niso opredeljene tipične tehnične specifikacije (kot npr. pri blagu), ampak gre za vsebinsko opredelitev pogodbe o predmetu javnega naročila (z navedenimi zahtevami in pogoji naročnika glede uporabe oziroma hierarhije pravil, plačilnih pogojev, spremembe pogodbe, ravnanja ob nastopu škodnega primera itd.), pri čemer so te zahteve sestavni del Pogodbe za izvajanje zavarovalnih storitev, ki jo predstavlja Obrazec 5 (v nadaljevanju: pogodba). Navedbe v Prilogi A so le na nekaterih mestih (predvsem glede opisa obsega zavarovalnih storitev) podrobnejše, a se pogodba (v 3. členu) sklicuje nanjo oziroma na celotno razpisno dokumentacijo. Četudi pa bi šlo slediti navedbam vlagatelja, da gre pri pozivu na dopolnitev njegove ponudbe v delu, ki se nanaša na predložitev Priloge A, za tehnične specifikacije predmeta javnega naročila (čeprav temu ni tako), bi šlo zgolj za očitno formalno nepopolnost, ki nikakor ne bi povzročila spremembe prvotno oddane ponudbe na način, da bi bila zaradi tega dejansko predlagana nova ponudba. Izbrani ponudnik je namreč že v ponudbi predložil Obrazec 1 in Obrazec 4a, na katerih je izrecno potrdil, da se v celoti strinja ter sprejema vse pogoje in zahteve iz razpisne dokumentacije ter da njegova ponudba ustreza vsem pogojem tehnične specifikacije. Zato je bil ta podatek tudi na objektivni ravni preverljiv, poziv na dopolnitev ponudbe v spornem delu pa je bil tako namenjen le odpravi morebitnih nejasnosti ali dvomov o sprejemanju vseh pogojev in zahtev naročnika. Dalje izbrani ponudnik zavrača očitke o neupoštevanju škodnega dogajanja (malusov) kot tudi domnevne neskladnosti splošnih in dodatnih pogojev posameznih vrst zavarovanj, saj je slednje v celoti povzeto v pogodbi, v kateri je tudi jasno določen način uporabe in razlage posameznih dokumentov. Glede očitane nepredložitve Obrazca 4 za vse zahtevane osebe izpostavlja, da lahko naročnik v postopku male vrednosti zahteva, da ponudnik izkaže izpolnjevanje vseh zahtev naročnika z ESPD (t.j. Enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila) ali drugo lastno izjavo, ni pa k temu zavezan (zato gre za njegovo diskrecijsko pravico). Poleg tega v tem postopku naročniku niti ni treba preveriti obstoja in vsebine navedb v ponudbi, ampak jih preveri zgolj, če dvomi o resničnosti ponudnikovih izjav. Pri tem je vlagatelj spregledal tudi dejstvo, da niti na Obrazcu 4 niti drugje v razpisni dokumentaciji ni določeno, da morajo biti ponudbi obvezno priloženi sporni obrazci za vse fizične osebe, ki so člani upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa izbranega ponudnika, ki imajo pooblastilo za zastopanje ali odločanje ali nadzor v njem. Glede očitka o spreminjanju Obrazca 3 pa pojasnjuje, da gre za očitno pisno pomoto, ki jo je z enostavno računsko operacijo na podlagi splošno znanega dejstva o višini DPZP (tj. davka od prometa zavarovalnih poslov) mogoče odpraviti.

Naročnik je z dokumentom »*Odločitev*« št. 430-67/2023-21-0927 z dne 30. 11. 2023 zavrnil vlagateljev zahtevek za revizijo in posledično tudi njegovo zahtevo za povrnitev stroškov pravnega varstva (v nadaljevanju: odločitev o zahtevku za revizijo). Po uvodnem citiranju petega odstavka 89. člena ZJN-3 in pojasnilu dejanskega stanja v obravnavani zadevi naročnik navaja, da ni mogoče slediti navedbam vlagatelja o nezakonitosti dopolnjevanja ponudbe izbranega ponudnika. V zvezi s tem (enako kot izbrani ponudnik) izpostavlja, da niti v razpisni dokumentaciji niti v Prilogi A ni bilo jasno ali izrecno navedeno, da je v ponudbi treba priložiti izpolnjeno, žigosano in podpisano Prilogo A ter da je to pogoj za dopustnost ponudbe, temveč sporni

dokument predstavlja le vsebinsko opredelitev storitve, ki je predmet konkretnega javnega naročila, in je kot takšen v celoti povzet v pogodbo ter predstavlja njen sestavni del. Naročnik tako poudarja, da v Prilogi A niso navedene dodatne oziroma druge zahteve ali pogoji naročnika, povezani s predmetom javnega naročila, kot so vsebovani v pogodbi, zaradi česar ni utemeljena trditev vlagatelja, da Priloga A predstavlja poslovno voljo izbranega ponudnika, ki je ni mogoče objektivno preveriti. V kolikor se izbrani ponudnik ne bi strinjal s pogoji in upošteval vsebine Priloge A, ne bi mogel pripraviti ponudbenega predračuna na način, kot je oblikovan (po subjektivnih in posameznih vrstah zavarovanj, z vključenimi dodatnimi in specifičnimi zahtevami naročnika, natančno opredeljenimi v Prilogi A). Prav tako iz v ponudbi izbranega ponudnika predloženih (podpisanih in žigosanih) izjav v Obrazcih 1 in 4a izhaja izpolnjevanje pogojev in zahtev naročnika. Na očitke o neskladnosti splošnih in dodatnih pogojev izbranega ponudnika z zahtevami razpisne dokumentacije dalje odgovarja, da je v pogodbi jasno določeno, kdaj in pod kakšnimi pogoji se splošni in dodatni pogoji ter klavzule (izbranega) ponudnika uporabijo (tudi v primeru kolizije in neskladnosti), pri čemer zopet izpostavlja, da je izbrani ponudnik ponudbi priložil Obrazca 1 in 4a, iz katerih jasno izhaja, da se v celoti strinja ter sprejema pogoje in zahteve naročnika, navedene v razpisni dokumentaciji, brez kakršnih koli omejitev.

V zvezi z očitki o ostalih pomanjkljivostih ponudbe izbranega ponudnika naročnik pojasnjuje, da je v besedilu Obrazca 4 uporabljena beseda »ali«, kar pomeni, da je lahko ponudnik podal izjavo za člane *ali* upravnega *ali* vodstvenega *ali* nadzornega organa, nikakor pa to ni mogoče razumeti, da bi moral ponudnik izpolnjene obrazce predložiti za vse člane uprave, vodstva in člane nadzornega organa. Glede izkazovanja referenčnega pogoja naročnik v zaključku pojasnjuje, da je izbrani ponudnik v Obrazec 3 vpisal vse potrebne in zahtevane podatke, pri čemer je kljub drugačnemu zapisu vrednosti mogoče povsem enostavno izračunati zahtevano vrednost, saj je javno in splošno znano dejstvo, da se od zavarovalnih poslov plačuje DPZP po stopnji 8,5 % od davčne osnove (tj. od premije oziroma prispevka, ki se plačuje na podlagi sklenjene zavarovalne pogodbe).

Naročnik je Državni revizijski komisiji 1. 12. 2023 odstopil dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in dokumentacijo o predrevizijskem postopku.

Vlagatelj se je do naročnikove odločitve o zahtevku za revizijo pravočasno opredelil z vlogo z dne 5. 12. 2023, v kateri vztraja pri vsebini zahtevka za revizijo in prereka naročnikove razloge. Med drugim zavrača navedbo naročnika, da niti v razpisni dokumentaciji niti v prilogi A ni bilo jasno ali izrecno navedeno, da je ponudbi treba priložiti izpolnjeno, žigosano in podpisano prilogo A, ter v utemeljitev tega navaja dele razpisne dokumentacije, iz katerih izhaja ta zahteva. Meni, da naročnik s tem razpisni dokumentaciji po roku za prejem ponudb pripisuje popolnoma drug pomen, kot ga je mogoče razbrati iz njenih določb, s čimer želi na nedopusten način sanirati svojo napako (tj. nedopusten poziv) in napako izbranega ponudnika (tj. nepredložitev zahtevanega obrazca). Ob tem zavrača tudi navedbo naročnika, da z dopolnitvijo ni zahteval nekaj, česar objektivno ni mogoče preveriti, saj je izbranega ponudnika (po roku za oddajo ponudb) pozval k podaji izjave o zagotavljanju najmanj zavarovalnega obsega, kot izhaja iz tehnične specifikacije, zato se takšna izjava, podana po roku za oddajo ponudb, nedvomno nanaša na poslovno voljo izbranega ponudnika v času oddaje ponudbe. Dalje poudarja, da iz izjav, podanih v Obrazcih 1 in 4a (ki jih je izbrani ponudnik sicer res podal ob oddaji ponudbe), ne izhaja, da izbrani ponudnik zagotavlja najmanj zahtevani zavarovalni obseg, saj zgolj sprejemati pogoje in zahteve naročnika, pregledati celotno dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila in biti seznanjen z obsegom in zahtevnostjo javnega naročila nikakor (še) ne pomeni, da izbrani ponudnik tudi zagotavlja zavarovalni obseg, ki izhaja iz tehnične specifikacije. Še posebej ne zato, ker ponudba izbranega ponudnika (kot zatrjevano v revizijskem zahtevku) ni skladna s tehničnimi zahtevami naročnika in je v določenem delu z njimi celo v izrecnem nasprotju. Vsled navedenega vlagatelj kot

brezpredmetno zavrača zatrjevanje naročnika, da v Prilogi A niso navedene dodatne ali druge zahteve ali pogoji naročnika, povezani s predmetom zadevnega javnega naročila, kot so vsebovani v pogodbi. Ob tem še poudarja, da izbrani ponudnik v ponudbi podpisanega in žigosanega Obrazca 5 (tj. vzorca pogodbe) sploh ni oddal (temveč ga je oddal šele v okviru dopolnitve, h kateri ga je pozval naročnik), torej vsebine pogodbe ob oddaji ponudbe ni potrdil, s tem pa tudi ne na noben način izjavil, da naročniku zagotavlja najmanj zavarovalni obseg, ki izhaja iz tehnične specifikacije. Prav tako se pogodba ne nanaša na ponudbeno, ampak na izvedbeno fazo javnega naročila, in dokler ni sklenjena, sploh ne more veljati. Vlagatelj nenazadnje zavrača tudi vsa razlogovanja naročnika o neutemeljenosti očitkov glede ostalih pomanjkljivosti ponudbe izbranega ponudnika (tj. nepredložitve pooblastil za pridobitev podatkov iz kazenske evidence za vse osebe in spreminjanja referenčnega obrazca oziroma neizpolnjevanja referenčnega pogoja).

Državna revizijska komisija je pred meritorno obravnavo zahtevka za revizijo preverila, ali je vložen pravočasno in pri naročniku; ali vsebuje vse obvezne sestavine iz 15. člena ZPVPJN; ali ga je vložila aktivno legitimirana oseba iz 14. člena ZPVPJN; ali obstajajo omejitve iz 16. člena ZPVPJN in ali je dopusten. Ker je ugotovila, da so izpolnjeni vsi pogoji iz prvega odstavka 31. člena ZPVPJN, je zahtevke za revizijo na podlagi drugega odstavka 31. člena ZPVPJN sprejela v obravnavo.

Po pregledu prejete dokumentacije ter preučitvi navedb vlagatelja, naročnika in izbranega ponudnika je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Med vlagateljem in naročnikom je spor o tem, ali je naročnik ravnal skladno z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila in določbami ZJN-3, ko je ponudbo izbranega ponudnika ocenil za dopustno.

Naročnikovo ravnanje je treba presojeti z vidika 29. točke prvega odstavka 2. člena ZJN-3, skladno s katero je dopustna ponudba, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam in zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija, naročnik je ni ocenil za neobičajno nizko in cena ne presega zagotovljenih sredstev naročnika. Skladno s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 naročnik odda javno naročilo na podlagi meril, po tem, ko preveri da so izpolnjeni naslednji pogoji: (a) ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu ter v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3, in (b) ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena ZJN-3 in izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter pravila in merila iz 82. ter 83. člena ZJN-3, če so ta bila določena.

Iz citiranih določb ZJN-3 izhaja, da lahko naročnik javno naročilo odda le ponudniku, ki predloži dopustno ponudbo, tj. ponudbo, ki (med drugim) ustreza zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah.

Naročnik s tehničnimi specifikacijami opiše predmet javnega naročila oziroma opredeli zahtevane lastnosti slednjega, kot so način delovanja in uporabe, stopnja kakovosti, dimenzije, tehnični parametri, proizvodni postopki, okoljske lastnosti itd.

V skladu s prvo povedjo iz prvega odstavka 68. člena ZJN-3 mora naročnik tehnične specifikacije navesti v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, in sicer na enega izmed načinov, ki so določeni v petem odstavku 68. člena ZJN-3, in sicer:

a) v smislu zahtev glede delovanja ali funkcionalnosti, vključno z okoljskimi značilnostmi, če so parametri dovolj natančni, da lahko ponudnik opredeli predmet javnega naročila, naročnik pa odda javno naročilo;

b) s sklicevanjem na tehnične specifikacije in po prednostnem vrstnem redu na nacionalne standarde, ki so prevzeti po evropskih standardih, evropske tehnične ocene oziroma evropski ocenjevalni dokument, če se ta uporabi kot podlaga za izdajo evropske tehnične ocene, skupne tehnične specifikacije, mednarodne standarde, druge tehnične referenčne sisteme, ki jih določijo evropski organi za standardizacijo, ali, če teh ni, na nacionalne standarde, nacionalna tehnična soglasja ali nacionalne tehnične specifikacije, povezane s projektiranjem, izračunom in izvedbo gradenj ter uporabo blaga, pri čemer se pri vsakem sklicevanju navede tudi »ali enakovredni«;

c) v smislu zahtev glede delovanja ali funkcionalnosti iz a) točke s sklicevanjem na tehnične specifikacije iz b) točke kot podlago za domnevo skladnosti s temi zahtevami glede delovanja ali funkcionalnosti;

č) s sklicevanjem na tehnične specifikacije iz b) točke za nekatere značilnosti ter s sklicevanjem na zahteve glede delovanja ali funkcionalnosti iz a) točke za druge značilnosti.

V obravnavanem primeru je naročnik predmet javnega naročila opredelil v dokumentu »Priloga A: Tehnična dokumentacija«, ki predstavlja del dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. V njem je poleg splošnih zahtev (npr. način plačila premije, hierarhija dokumentov v primeru kolizije med njimi, navodila v primeru nastanka škode in druge) podal tudi opise vseh zahtevanih zavarovanj z natančno opredelitvijo zavarovalnih rizikov in dodatnih nevarnosti, določil bonus na poslovno tehnični rezultat (s tabelo odstotkov glede na škodni rezultat) ter podal vse ostale pogoje, ki se nanašajo na zahtevani zavarovalni obseg.

Dalje gre ugotoviti, da je naročnik, kot pravilno poudarja tudi vlagatelj, v zvezi s pripravo ponudbe v razpisni dokumentaciji v točki »3.5. Izpolnitev in priprava ponudbe« določil:

»[...] Ponudba mora biti izdelana na obrazcih iz prilog razpisne dokumentacije. Ponudniki morajo izjave predložiti brez dodatnih pogojev. Vsi dokumenti morajo biti izpolnjeni, podpisani in žigosani s strani ponudnika (zakonitega zastopnika ali pooblaščenih oseb s priloženim pooblastilom)«. Kot original štejejo tudi dokumenti, ki so podpisani (verificirani) z elektronskim podpisom (certifikatom).«.

Naročnik je v povezavi s citirano določbo v nadaljevanju razpisne dokumentacije v točki »9. Obrazci« podal seznam (zahtevanih) obrazcev, v katerem je poleg vseh ostalih obrazcev navedena tudi Priloga A.

Da naročnik Priloge A ni oblikoval zgolj kot dokument, ki bi ga ponudniki morali le preučiti in skladno z njim izdelati ponudbo, temveč jo je predvidel kot obrazec oziroma izjavo, s podpisom katere ponudnik izjavlja, da izpolnjuje naročnikove zahteve iz tega dokumenta, izhaja tudi iz zaključka Priloge A, kjer je naročnik zapisal: »S podpisom tehnične specifikacije ponudnik izjavlja, da zagotavlja najmanj sledeč zavarovalni obseg«. Ponudniki so tako sporni dokument morali na začetku izpolniti s svojim nazivom, na koncu pa vpisati kraj in datum ter obrazec podpisati (in žigosati).

Upoštevajoč vse izpostavljene določbe razpisne dokumentacije Državna revizijska komisija ugotavlja, da iz njih jasno in nedvoumno izhaja, da del ponudbene dokumentacije predstavlja tudi Priloga A. Zato se v prvi vrsti ni mogoče strinjati z naročnikom in izbranim ponudnikom, da

naročnik nikjer v razpisni dokumentaciji ni navedel, da mora biti ponudbi priložena tudi izpolnjena in podpisana (ter žigosana) Priloga A.

Izbrani ponudnik in naročnik pa (po vsebini) dalje zatrjujeta, da Priloga A tudi glede na vsebino nekaterih ostalih zahtevanih dokumentov ni obvezen del ponudbene dokumentacije. Ob tem gre pritrčiti vlagatelju, da je takšna naročnikova razlaga, ki jo podaja v postopku pravnega varstva (torej da Priloga A ni nujen element ponudbene dokumentacije), v nasprotju z njegovim ravnanjem v postopku oddaje javnega naročila, ko je izbranega ponudnika v okviru pregleda njegove ponudbe pozval (med drugim) k predložitvi v ponudbi manjkajoče Priloge A, s čimer je slednji v postopku oddaje javnega naročila dajal povsem drugačno težo in pomen, kot ji jo daje sedaj v odločitvi o zahtevku za revizijo.

Glede na zatrjevanje strank, je Državna revizijska komisija tako v nadaljevanju preverila, ali je izbrani ponudnik zahtevo naročnika o zagotavljanju zahtevanega zavarovalnega obsega, kot ga določa Priloga A, v ponudbi (lahko) izpolnil s predložitvijo drugih dokumentov (tj. s predložitvijo parafiranega vzorca pogodbe, izpolnjenega ponudbenega predračuna oziroma podpisanih Obrazcev 1 in 4a).

Naročnik in izbrani ponudnik najprej zatrjujeta, da zagotavljanje celotnega zahtevanega zavarovalnega obsega, kot je določen v Prilogi A, izhaja (tudi) iz parafiranega in podpisanega vzorca pogodbe (Obrazec 5), saj da je Priloga A v celoti povzeta v pogodbo in predstavlja njen sestavni del ter da v Prilogi A niso navedene nobene dodatne ali druge zahteve, povezane s predmetom naročila, kot so vsebovane v pogodbi. Drži sicer njuna navedba, da je naročnik v vzorcu pogodbe v 5. členu določil, da je »*razpis in razpisna dokumentacija s prilogami*« sestavni del pogodbe (pri čemer je navedel tudi vrstni red dokumentov v primeru kolizije), vendar se je treba strinjati z vlagateljem, da je ta določba namenjena uporabi v izvedbeni fazi, torej po sklenitvi pogodbe (ko bi prišlo do morebitne kolizije med vsebino posameznih, v tem členu navedenih dokumentov), in ne uporabi v fazi oddaje ponudb. V tej fazi je namreč naročnik od ponudnikov (izrecno) zahteval, da so morali v ponudbi poleg ostalih po seznamu zahtevanih obrazcev priložiti tudi Prilogo A, s katero so izjavili, da zagotavljajo najmanj zavarovalni obseg, kot je zahtevan v tem dokumentu. Upoštevajoč navedeno Državna revizijska komisija v obravnavanem primeru ugotavlja, da z razpisno dokumentacijo zahtevane Priloge A ne more nadomestiti v ponudbo predložen podpisani vzorec pogodbe (ki pa ga je izbrani ponudnik tudi sicer, kot pravilno opozarja vlagatelj, predložil šele po pozivu naročnika v dopolnitvi ponudbe).

Prav tako se Državna revizijska komisija ne more strinjati z naročnikom in izbranim ponudnikom, da zagotavljanje celotnega zavarovalnega obsega v ponudbi izbranega ponudnika izhaja iz ponudbenega predračuna ter podpisanih Obrazcev 1 in 4a. V ponudbenem predračunu (Priloga C) so namreč ponudniki morali zgolj vpisati ponudbene cene po posameznih subjektih naročnika in posameznih vrstah zavarovanja (npr. požar in dodatne nevarnosti, strojelom itd.), pri čemer leta v ponudbenem predračunu niso tudi (natančneje) opredeljena, tj. kateri zavarovalni riziki so vključeni vanje, njihov opis ter vse ostale zahteve, ki jih je naročnik podal v Prilogi A. Dalje gre na podlagi vpogleda v njegovo ponudbo ugotoviti, da je izbrani ponudnik s podpisom Obrazca 1 (Podatki o ponudniku) res podal izjavo, 1.) da se v celoti strinja in sprejema pogoje in ostale zahteve naročnika, navedene v tej razpisni dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, brez kakršnihkoli omejitev, 2.) da je ob izdelavi ponudbe pregledal celotno dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila ter 3.) da je v celoti seznanjen z obsegom in zahtevnostjo javnega naročila. Podobno izjavo je izbrani ponudnik podal tudi s podpisom Obrazca št. 4a, v katerem je med drugim izjavil, da 1.) da sprejema vse pogoje in zahteve iz razpisne dokumentacije za to javno naročilo ter 2.) da predmet naročila, ki ga ponujamo, izpolnjuje vse zahteve iz tehničnih specifikacij predmetnega naročila. Vendar Državna revizijska komisija opozarja, da lahko takšna

krovna izjava o strinjanju in sprejemanju zahtev naročnika (kot jo je izbrani ponudnik podal s predložitvijo Obrazcev 1 in 4a) predstavlja le splošno izjavo ponudnika in ne more nadomestiti natančne specifikacije ponujenega predmeta, ki je eden izmed najpomembnejših delov ponudbe in jo mora ponudnik pripraviti s posebno skrbnostjo, pri tem pa strogo upoštevati zahteve naročnika iz razpisne dokumentacije (prim. odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-111/2018).

V posledici vsega do sedaj ugotovljenega Državna revizijska komisija zaključuje, da so ponudniki, skladno z jasnimi določbami razpisne dokumentacije, v ponudbi morali predložiti izpolnjeno in podpisano Prilogo A, saj so z njo podali izjavo, da zagotavljajo najmanj zavarovalni obseg, kot ga je naročnik zahteval v tem dokumentu, pri čemer tega obrazca ne nadomešča predložitev vzorca pogodbe ali predložitev izpolnjenega predračuna, prav tako pa ga ne morejo nadomestiti splošne (krovne) izjave, podane v Obrazcih 1 in 4a.

Dalje je treba izpostaviti, da je naročnik v Prilogi A od ponudnikov zahteval tudi predložitev vseh splošnih, dopolnilnih in posebnih pogojev ter klavzul za zahtevana zavarovanja (zahteva na strani 2 tega dokumenta). V zvezi s tem je v točki 2 Priloge A med drugim podal tudi natančnejšo zahtevo, in sicer:

»Ponudnik mora ob ponudbi posredovati vse splošne pogoje za sklenitev posameznega zavarovanja iz katerega so razvidni vsi riziki, ki jih zavarovanje zajema, vsi pogoji za sklenitev zavarovanja, morebitne izključitve in pogoji za prevzem kritja. V kolikor posamezni pogoji ne zajemajo kritja rizika, ki ga naročnik izrecno zahteva, mora ponudnik za veljavnost ponudbe ponuditi prevzem kritja teh rizikov. Ob podaji takšne izjave mora ponudnik predložiti tudi opis pogojev za prevzem teh rizikov.«.

Glede na izpostavljene določbe vlagatelj zatrjuje, da iz splošnih, posebnih in dodatnih pogojev, ki jih je izbrani ponudnik predložil v ponudbi, ne izhajajo (najmanj) zahteve naročnika, določene v Prilogi A, ki se nanašajo na bonus na poslovno tehnični rezultat (zahteve na str. 3 in 4 tega dokumenta) in zavarovalne rizike, vključene pod temeljno požarno zavarovanje (zahteve na str. 4 in 5 dokumenta).

Tako izbrani ponudnik kot naročnik na predmetni očitok odgovarjata, da je v pogodbi (v 5. členu) jasno določena hierarhija dokumentov v primeru kolizije, prav tako pa je v njej (v 4. členu) določeno, da so tudi pogoji zavarovalnice del pogodbe, in sicer v tistem delu, v katerem so za naročnika ugodnejši od določil razpisne dokumentacije in pogodbe, ter v delu, ki ga razpisna dokumentacija in pogodba ne določata, v kolikor niso z njima v nasprotju. Kot je Državna revizijska komisija že pojasnila, se določbe o sestavnih delih pogodbe in hierarhiji dokumentov nanašajo na izvedbeni del javnega naročila, zato navedeno v konkretnem primeru ne odvezuje ponudnika, da v ponudbi predloži (vse) dokumente, ki jih je naročnik zahteval v jasnih določbah razpisne dokumentacije. Da so splošni, posebni in dodatni pogoji, predloženi v ponudbi izbranega ponudnika, vsebinsko skladni z naročnikovimi zahtevami iz Priloge A, pa izbrani ponudnik in naročnik niti ne zatrjujeta. Pri tem gre na podlagi vpogleda v ponudbo izbranega ponudnika pritrditi vlagatelju, da iz dokumenta *»Splošni pogoja zavarovanja proti požaru – polno kritje (AFB T 2020 / Stopnja 3)«* izhaja, da je v okviru te vrste zavarovanja zavarovan požar, udar strele, eksplozija in padec zračnih plovil, ne pa tudi vihar, toča, manifestacije in demonstracije ter udarec zavarovančevega motornega vozila in premičnega delovnega stroja v gradbeni objekt, opremo ali ograje in rampe, kar so bile (izrecne) zahteve naročnika v Prilogi A (na strani 4, kjer je navedel, katere zavarovane nevarnosti morajo biti vključene pod temeljno požarno zavarovanje).

Ne da bi se Državna revizijska komisija posebej opredeljevala tudi do vseh ostalih očitanih neskladij med pogoji izbranega ponudnika in zahtevami naročnika, gre torej ugotoviti, da iz ponudbe izbranega ponudnika, oddane do roka za prejem ponudb, ni razvidno izpolnjevanje vseh naročnikovih zahtev glede obsega zavarovanja, kot ga je podal v Prilogi A. Pri tem gre, upoštevajoč zgoraj citirane določbe Priloge A, posebej poudariti, da je naročnik v primeru, ko posamezni pogoji ponudnika ne zajemajo kritja rizika, ki ga naročnik izrecno zahteva, od ponudnikov zahteval, da ponudijo prevzem kritja teh rizikov, ob podaji takšne izjave pa so morali ponudniki predložiti tudi opis pogojev za prevzem teh rizikov.

Glede na navedeno ter upoštevajoč med strankami nesporno dejstvo, da izbrani ponudnik do roka za oddajo ponudbe v ponudbi ni predložil zahtevane Priloge A, in ugotovljeno dejstvo, da iz ponudbene dokumentacije (splošnih pogojev) izbranega ponudnika ni razvidno izpolnjevanje vseh naročnikovih zahtev iz Priloge A, Državna revizijska komisija ugotavlja, da izbrani ponudnik v ponudbi, oddani do roka za prejem ponudb, ni izkazal, da zagotavlja (najmanj) zavarovalni obseg, kot ga je naročnik zahteval v Prilogi A.

Ker izbrani ponudnik v ponudbi Priloge A ni predložil, hkrati pa (glede na pojasnjeno) iz njegove ponudbe ne izhaja izpolnjevanje zahtevanega zavarovalnega obsega iz Priloge A, je dalje med strankami sporno, ali je naročnik ravnal pravilno, ko je izbranega ponudnika (po poteku roka za oddajo ponudb) pozval k predložitvi Priloge A oziroma ko je kot ustrezno sprejel njegovo dopolnitev ponudbe v tem delu.

Navedeno sporno vprašanje je treba presojati z vidika petega in šestega odstavka 89. člena ZJN-3. Peti odstavek 89. člena ZJN-3 določa, da lahko naročnik v primeru, če so ali se zdijo informacije ali dokumentacija, ki jih morajo predložiti ponudniki, nepopolne ali napačne oziroma če posamezni dokumenti manjkajo, zahteva, da ponudniki v ustreznem roku predložijo manjkajoče dokumente ali dopolnijo, popravijo ali pojasnijo ustrezne informacije ali dokumentacijo, pod pogojem, da je takšna zahteva popolnoma skladna z načeloma enake obravnave in transparentnosti. Naročnik od ponudnika zahteva dopolnitev, popravek, spremembo ali pojasnilo njegove ponudbe le, kadar določenega dejstva ne more preveriti sam. Predložitev manjkajočega dokumenta ali dopolnitev, popravek ali pojasnilo informacije ali dokumentacije se lahko nanaša izključno na takšne elemente ponudbe, katerih obstoj je pred iztekom roka, določenega za predložitev prijave ali ponudbe, mogoče objektivno preveriti. V šestem odstavku 89. člena ZJN-3 so določeni elementi ponudbe, ki jih (razen kadar gre za popravek ali dopolnitev očitne napake, če zaradi tega popravka ali dopolnitve ni dejansko predlagana nova ponudba) ni dopustno dopolnjevati ali popravljati, in sicer cene brez DDV na enoto, vrednosti postavke brez DDV, skupne vrednosti ponudbe brez DDV (razen kadar se skupna vrednost spremeni v skladu s sedmim odstavkom 89. člena ZJN-3), in tistega dela ponudbe, ki se veže na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila.

Pozivanje k pojasnjevanju, dopolnjevanju ali popravku ponudb glede na dikcijo petega odstavka 89. člena ZJN-3 ni naročnikova dolžnost, temveč gre le za možnost, za katero se naročnik lahko odloči. Vendar pri tem naročnik nima popolne diskrecijske pravice, saj mora vedno ravnati v skladu s temeljnimi načeli javnega naročanja, zlasti z načelom preglednosti in načelom enakopravne obravnave ponudnikov. Iz sodne prakse Sodišča EU (prim. npr. sodbe C-599/10, SAG ELV Slovensko in drugi, C-336/12 Manova, C-324/14 Partner Apelski Dariusz, C-387/14 Esaprojekt, in C-131/16 Archus in Gama) izhaja, da načelo enakega obravnavanja in zahteva po preglednosti nasprotujeta kakršnim koli pogajanjem med naročnikom in ponudnikom v okviru postopka oddaje javnih naročil, kar pomeni, da predložene ponudbe načeloma ni več mogoče spreminjati niti na pobudo naročnika niti na pobudo ponudnika, saj bi to sicer lahko pomenilo, da se naročnik v nasprotju z načelom enakega obravnavanja s ponudnikom zaupno pogaja o

ponudbi v škodo drugih ponudnikov. Načelo enakega obravnavanja pa ne nasprotuje temu, da se ponudbo v točno določenem delu popravi ali dopolni, kadar so v zvezi z njo očitno potrebna pojasnila ali če je treba odpraviti očitne pisne pomote. Poziv javnega naročnika ponudniku ne sme na splošno omogočati, da predloži izjave in dokumente, katerih predložitev je bila zahtevana z razpisno dokumentacijo in ki niso bili predloženi v roku za predložitev ponudb, temveč načeloma ne sme zadevati ničesar drugega kot pojasnitev ponudbe tega ponudnika ali popravo očitne napake v tej ponudbi. Poleg tega dopolnitve ali popravki prvotne ponudbe ne smejo privedi do njene bistvene spremembe, saj je mogoče prvotno ponudbo popraviti le izjemoma in le, če ta sprememba ne privede do tega, da se dejansko predloži nova ponudba. Naročnik mora ponudnike obravnavati enakopravno oziroma tako, da poziv k pojasnilom ne daje vtisa, da je neupravičeno koristil oziroma škodoval enemu ali več ponudnikom, na katere je bil naslovljen.

Na podlagi navedenih izhodišč prakse Sodišča EU in izpostavljene določbe petega odstavka 89. člena ZJN-3 gre torej ugotoviti, da je dopuščena poprava oziroma dopolnitev podatkov iz ponudbene dokumentacije, vendar v omejenem obsegu in pod pogojem, da gre za takšne elemente oziroma podatke, katerih obstoj pred iztekom roka, določenega za predložitev ponudb, je mogoče objektivno preveriti, da ne gre za bistvene spremembe, ki bi dejansko privedle do nove ponudbe, in da je pri tem spoštovano načelo enakopravne obravnave ponudnikov. Ob tem pa je treba spoštovati tudi določbo šestega odstavka 89. člena ZJN-3, ki izrecno določa, katerih delov ponudbe nikakor ni dopustno dopolnjevati.

Iz odstopljene dokumentacije izhaja, da je naročnik z dokumentom »*Poziv k dopolnitvi ponudbe*« št. 430-67/2023-7 z dne 16. 10. 2023 izbranega ponudnika pozval k predložitvi podpisanih in žigosanih obrazcev iz razpisne dokumentacije, in sicer vzorca pogodbe (Obrazec 5), vzorca finančnega zavarovanja za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti (Obrazec 6) in Priloge A, za katero mu je dal navodila, da mora izpolniti prvo stran (vpisati ponudnika) ter zadnjo stran (kraj in datum ter žig in podpis ponudnika). Izbrani ponudnik je na predmetni naročnikov poziv poleg ostalih dveh zahtevanih dokumentov naročniku posredoval izpolnjeno prvo in zadnjo stran Priloge A (torej z manjkajočimi stranmi 2 do 7).

V zvezi z navedeno dopolnitvijo ponudbe izbranega ponudnika je med strankama v prvi vrsti sporno, ali se dopolnitev ponudbe v delu manjkajoče Priloge A veže na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila, ki ob upoštevanju določbe šestega odstavka 89. člena ZJN-3 ni dopustna.

Državna revizijska komisija ne more slediti navedbi izbranega ponudnika, da Priloga A ne predstavlja tipičnih tehničnih specifikacij (za primer katerih izbrani ponudnik navede tehnične specifikacije blaga). V zvezi s tem je treba pojasniti, da so tehnične specifikacije za vsak predmet oziroma vrsto predmeta javnega naročila (po vsebini) drugačne, zato ni mogoče primerjati tehničnih specifikacij javnega naročila, kjer predmet predstavlja blago, in tehničnih specifikacij predmetnega javnega naročila, kjer naročnik naroča storitve zavarovanja. In ker se tehnične specifikacije razlikujejo od predmeta do predmeta posameznega javnega naročila, niti ni mogoče govoriti o »tipičnih« tehničnih specifikacijah. Nenazadnje različen način določitve tehničnih specifikacij, kot že pojasnjeno, omogoča tudi zakon (peti odstavek 68. člena ZJN-3). Vendar vsebinska neprimerljivost tehničnih specifikacij v drugih javnih naročilih (npr. pri naročanju blaga) in tehničnih specifikacij v obravnavanem primeru ne zmanjšuje pomena slednjih. Naročnik je namreč dolžan v vsakem postopku oddaje javnega naročila, ne glede na njegov predmet, v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila podati natančen in jasn opis oziroma predmeta naročila, ki pa ga opredeli ravno s tehničnimi specifikacijami (skladno s prvim odstavkom 68. člena ZJN-3). Navsezadnje so tehnične specifikacije v primeru javnih naročil storitev v alineji b 23. točke prvega odstavka 2. člena ZJN-3 definirane kot specifikacije, ki opredeljujejo zahtevane

značilnosti storitve, v primeru zavarovalnih storitev pa so zahtevane značilnosti storitev tiste, ki se nanašajo na vsebino in obseg zavarovanja.

Upoštevajoč predhodno opisane in citirane določbe Priloge A Državna revizijska komisija, ne glede na izpostavljene pomisleke izbranega ponudnika, ugotavlja, da slednja v obravnavanem primeru nedvomno predstavlja tehnične specifikacije, saj je v njih naročnik določil tako zahtevani obseg zavarovanja kot vse vse ostale zahteve, ki se nanašajo na ponujene storitve zavarovanja in za katere meni, da morajo biti ponudniki z njimi seznanjeni ter jih upoštevati pri pripravi ponudbe in oblikovanju ponudbene cene. Naročnik je tako s tem dokumentom potencialnim ponudnikom predstavil zahtevane značilnosti predmeta javnega naročila, ki naj bi izražale njegova pričakovanja glede namena, ki ga želi doseči z izvedbo predmetnega javnega naročila.

Ob tem Državna revizijska komisija tudi ne more slediti navedbam izbranega ponudnika, da je zaradi manjkajoče Priloge A v njegovi ponudbi šlo zgolj za očitno formalno nepopolnost in da je bil poziv na dopolnitev v tem delu namenjen le odpravi morebitnih nejasnosti ali dvomov o sprejemanju vseh pogojev in zahtev naročnika. Kot namreč že pojasnjeno, je Priloga A glede na jasne določbe razpisne dokumentacije predstavljala obvezen del ponudbene dokumentacije, ki je v ponudbi izbranega ponudnika niso nadomestili nobeni drugi dokumenti, s podpisom tega obrazca pa so ponudniki naročniku podali izjavo, da zagotavljajo (najmanj) zavarovalni obseg, kot ga je naročnik zahteval v tem dokumentu.

V posledici ugotovljenega pomena Priloge A je tako treba ugotoviti, da gre v obravnavanem primeru v ponudbi izbranega ponudnika manjkajočo Prilogo A obravnavati kot del ponudbene dokumentacije, ki se nanaša na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila (pri čemer v danem primeru ni mogoče ugotoviti, da gre za očitno napako), zato dopolnitev ponudbe izbranega ponudnika v tem delu, upoštevajoč določbo šestega odstavka 89. člena ZJN-3, ni dopustna. Ker tako ugotovljene nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti ponudbe izbranega ponudnika ni mogoče odpraviti, je dalje treba ugotoviti, da naročnik ni ravnal pravilno, ko je ponudbo izbranega ponudnika označil kot dopustno.

Glede na to, da je Državna revizijska komisija ugotovila, da dopolnjevanje ponudbe izbranega ponudnika v spornem delu, skladno s šestim odstavkom 89. člena ZJN-3, ni dopustno zaradi tega, ker se veže na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila, se v nadaljevanju ni opredeljevala do vprašanja, ali dopolnitev ponudbe izbranega ponudnika ni skladna z ZJN-3 (tudi) zato, ker naj bi se nanašala na takšne elemente ponudbe, katerih obstoj pred iztekom roka, določenega za predložitev prijave ali ponudbe, ni mogoče objektivno preveriti (kar bi bilo v nasprotju s petim odstavkom 89. člena ZJN-3). Dalje Državna revizijska komisija zaradi ugotovljene nedopustne dopolnitve ponudbe izbranega ponudnika ni presojala očitka, da je dopolnitev tudi neustrezna, ker je izbrani ponudnik posređoval zgolj prvo in zadnjo stran Priloge A.

Upoštevajoč vse navedeno Državna revizijska komisija zaključuje, da je vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo uspel izkazati, da je naročnik s tem, ko je kot ustrezno štel dopolnitev ponudbe izbranega ponudnika v delu, ki se nanaša na Prilogo A, ter posledično ponudbo izbranega ponudnika označil za dopustno in mu oddal predmetno javno naročilo, kršil določbe prvega in šestega odstavka 89. člena ZJN-3, v povezavi z 29. točko prvega odstavka 2. člena ZJN-3, in lastna določila dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Državna revizijska komisija je zato na podlagi druge alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN zahtevku za revizijo ugodila in razveljavila naročnikovo odločitev o oddaji predmetnega javnega naročila, kot izhaja iz dokumenta »*Odločitev o oddaji javnega naročila*« št. 430-67/2023-9/0927 z dne 2. 11. 2023.

Ker je Državna revizijska komisija že na podlagi obravnavanih navedb ugotovila naročnikovo kršitev v postopku oddaje javnega naročila (nezakonito oddajo javnega naročila izbranemu ponudniku) in v celoti ugodila predlogu vlagatelja (razveljavitev izpodbijane odločitve o oddaji javnega naročila), v okviru revizijskega postopka (tudi ob upoštevanju načela hitrosti in učinkovitosti iz 9. člena ZPVPJN) ni obravnavala preostalih revizijskih navedb, ki se nanašajo na druge pomanjkljivosti ponudbe izbranega ponudnika (tj. glede nepredložitve pooblastil za pridobitev podatkov iz kazenske evidence za vse zahtevane osebe ter glede neizkazovanja referenčnega pogoja zaradi spreminjanja obrazca).

Državna revizijska komisija z namenom pravilne izvedbe postopka oddaje predmetnega javnega naročila v delu, v katerem je bil razveljavljen, naročnika na podlagi tretjega odstavka 39. člena ZPVPJN napotuje, da v nadaljevanju postopka oddaje tega javnega naročila sprejme eno od odločitev, ki jih predvideva ZJN-3. Če se bo naročnik odločil, da bo nadaljeval in zaključil postopek javnega naročanja z izbiro najugodnejšega ponudnika, naj ponudbe (ponovno) pregleda ter oceni v skladu z ZJN-3 in določbami dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, upošteva ugotovitve Državne revizijske komisije, kot izhajajo iz tega sklepa.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj je v zahtevku za revizijo in v opredelitvi do navedb naročnika zahteval tudi povrnitev priglašanih stroškov, nastalih v postopku pravnega varstva. Če je zahtevek za revizijo utemeljen, mora naročnik iz lastnih sredstev vlagatelju povrniti potrebne stroške, nastale v predrevizijskem in revizijskem postopku (tretji odstavek 70. člena ZPVPJN).

Ker je Državna revizijska komisija vlagateljevemu zahtevku za revizijo ugodila, je vlagatelju, skladno s 70. členom ZPVPJN ter skladno z Odvetniško tarifo (Uradni list RS, št. 2/2015 s sprem., v nadaljevanju: OT), priznala naslednje potrebne in opredeljene navedene stroške:

- strošek vplačane takse za zahtevek za revizijo v višini 3.622,21 EUR,
- strošek odvetniške storitve za sestavo zahtevka za revizijo v priglašeni višini 1.500 točk (prva točka tar. št. 44 OT), kar ob upoštevanju vrednosti točke in 22 % DDV (ker je pooblaščenec zavezanec za DDV) znaša 1.098,00 EUR in
- izdatke v pavšalnem znesku po tretjem odstavku 11. člena OT (in sicer 2 % od skupne vrednosti storitve do 1.000 točk in 1 % od presežka nad 1.000 točk), kar ob upoštevanju vrednosti točke in 22 % DDV znaša 18,30 EUR.

Državna revizijska komisija vlagatelju ni priznala stroškov odvetniške storitve za sestavo vloge, s katero se je opredelil do navedb naročnika ter izdatkov po 11. členu OT za navedeno vlogo, ker v konkretnem primeru niso bili potrebni (tretji odstavek 70. člena ZPVPJN v povezavi z osmim odstavkom istega člena, pa tudi drugi odstavek 2. člena OT), saj je bilo vse, kar je bistveno za rešitev zadeve, razvidno že iz zahtevka za revizijo.

Državna revizijska komisija je tako vlagatelju priznala stroške v višini 4.738,51 EUR, ki mu jih je naročnik dolžan povrniti v roku 15 dni od prejema tega sklepa, po izteku tega roka pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi do plačila. Višja strokovna zahteva vlagatelja se zavrne kot neutemeljena.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Povrnitev stroškov postopka pravnega varstva je v vlogi z dne 17. 11. 2023, s katero se je izjasnil o zahtevku za revizijo, zahteval tudi izbrani ponudnik. Državna revizijska komisija je zahtevo izbranega ponudnika za povračilo stroškov zavrnila, saj je ocenila, da v konkretnem primeru prispevek izbranega ponudnika k rešitvi zadeve ni bil bistven in ni pripomogel ne k hitrejši ne k

enostavnejši rešitvi zadeve ter da posledično priglašeni stroški niso bili potrebni (tretji in osmi odstavek 70. člena ZPVPJN).

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 3. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Upravni spor zoper to odločitev ni dovoljen.

Predsednica senata:
dr. Mateja Škabar,
članica Državne revizijske komisije

Vročiti:

- naročnik,
- vlagatelj – po pooblaščenju,
- izbrani ponudnik – po pooblaščenju,
- Republika Slovenija, Ministrstvo za javno upravo.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.